

Montageplan

(Lau Hopmans, 12 januari 2020)

1. (werk)Titel: “Nederlands”

2. Premisse (rode draad, moraal)

Beginsituatie (Wat doe je? Waar? Wanneer?)	Centrale handeling (de ‘motor’, de manier waarop, wat zijn je kwaliteiten, wat is voor jou belangrijk op dat moment?)	Eindsituatie (leidt tot, geeft dan, wat heb je bereikt, wat voor iemand ben je dan uiteindelijk?)
Als je als volslagen vreemde in een onbekend land aankomt, ...	en je gaat enthousiast op allerlei manieren Nederlands leren, ...	dan leidt dat tot het begin van je geslaagde integratie.

Centrale vraag wordt dan: *Zal de wil tot (pro-actieve) integratie het winnen van het (passieve) blijven hangen in het trauma en de heimwee?*

3. Verhaallijn(en)

Keuze voor 2 tegenstrijdige verhaallijnen:

1. Gericht op eigen land: Opgroeien/verblijf → vlucht → trauma+heimwee

2. Gericht op Europa: Beloofde land → vlucht → aankomst → taal leren → studeren/werken

Wat wint? Voor de meeste vluchtelingen overheerst het trauma en de heimwee en komt van integratie (helaas) weinig terecht.

2. Te gebruiken interview teksten

Begin (totaal 2:00min)			
Sc.	Doel	Gericht op eigen land: “Opgroeien/verblijf → vlucht → trauma +heimwee”	Gericht op Europa: “Beloofde land → vlucht → aankomst → taal leren → studeren/werken”
1	Introductie Shewit, zijn moeder en zijn vriend(in) (0:30min) <u>SCRABBLE:</u> moeder legt Eritrea	Ik ben Shewit Tekle, ik ben 19 jaar oud. Ik kom uit Eritrea, ik woon al 3 jaar in Nederland. <i>Mijn hobby's zijn voetbal, hardlopen en volleybal.</i> <i>Euh, ja mijn dorpje iedereen zijn / hebben eigen bedrijf zeg maar. Zij kunnen van euh hun zelf gaan werken. Zo had ook mama, toen ik klein was ging ik met mama bij de bedrijf gaan werken. En, euh, toen ik 7 jaar oud was, moest ik school beginnen. Euh, vanmorgen ging ik naar school, vanmiddag kwam ik bij mama om te helpen. Zo was het.</i> <i>Ja, ik heb 't euh, 1 volle broer en euh, twee halfbroer en zus. En, euh, mijn, ik ben de jongste van ons familie. Mijn grote broer was al op school in Mendevera. Toen was ik alleen met mijn moeder daar. Hij kwam alleen maar in weekend bij ons. Door de weekend moest hij gaan studeren.</i>	
		<i>Nee, wij hadden wel genoeg eten en drinken.</i> <i>Ja toen was ik wel gelukkig, toen kon ik met mama gaan werken. En naar school met mijn vriendin. Die uit hetzelfde dorpje kwamen gingen wij spelen. Was ook gelukkig. [Ja, je had het best goed].</i>	
		<i>Toen ik middelbasis school afgerond heb. Moest ik naar hogeschool gaan. Toen moesten wij naar Dekamhare.</i>	

		<i>Ineens gingen wij zonder ouders gaan wij in in Dekamhare gaan wonen. Sociaal life zeg maar met euh. Daar kwamen heel veel mensen uit de hele land. Dus moet je sociaal gaan leven met de andere mensen ook. Was euh, . . . ja was ook mooi en euh, heb ik ook herinneren dat wij de eerste keer naar Dekamhare gingen.</i>	
2	Introductie van de persoon Shewit en de vlucht (1:00 min)	<i>Toen moesten wij naar de hoofdstad van Eritrea (Asmara) gaan om euh deze shirt te kopen, zeg maar. voor een groep. Toen waren wij, ik en twee meisjes van hier uitgekozen van de groep. Euh met de geld naar Asmara toe. We hebben bij een fabriek zeg maar, hebben wij besteld. Toen kwam onze tshirt bij ons gebracht. Toen was euh gingen wij feestje maken bij ons dorpje Mendefera. Dus vanaf toen wij feestje hadden wij gevierd, ging wij iedereen. Sommige vluchten, sommigen gaan studeren.</i> <i>Ja, die foto die ik jou heb laten zien (die met de groep). Toen was echt laatste voor mij met de groep. Toen hadden wij feestje gehouden. Toen gingen wij ieder naar hun huis. Toen hadden wij afgesproken</i>	<i>Maar omdat mijn vader was een soldaat, uiteindelijk ging dood, en mijn moeder was alleen. Ja, vrouw bij boerderij te werken is heel moeilijk.</i> <i>toen in Dekamhare kwam, natuurlijk kijk je naar je oudere broer of zus. Zij gingen ook studeren. Hadden zij dan bereikt wat zij willen [Hmm] Nee! Zij gingen naar SAWA. SAWA is een groot school een soort school zeg maar. Waar de studenten die 11 groep afgerond hebben. Om 12 groep te gaan doe, gingen zij naar SAWA.</i>
3	Eerste aanzet probleem/doel (0:30min) <u>SCRABBLE:</u> flash-back Shewit "BOOT"		<i>Zij willen geen soldaat worden. De hele leven zeg maar. Je weet ook niet wanneer je vrijgelaten, vrijgelaten van soldaat. Misschien je hele leven weet je dat niet. Dus daar hadden zij geen toekomst. Ja als ik naar kijk, dan ben ik ook hetzelfde af als hun. Ik heb ook geen toekomst. Dus nu moest ik vluchten om mijn toekomst te bouwen. Veilige land (te) zoeken waar ik mag doen wat ik wil. En wat mijn mening is te zeggen, zeg maar.</i> <i>Wij gingen stiekem uit de groep. Gewoon weg van de dorp, wij gaan gewoon naar Ethiopia, proberen. Toen was om 8 uur s'nachts s'avonds. Om 8 uur s'avonds vertrokken wij.</i>

			<i>Dus ja, jouw kans is niet mijn kans. Ik ga toch mijn kans proberen. Toen gingen wij naar Soedan.</i>
4	Tonen aankomst in Nederland	<i>Ja, toen ik in Nederland aankwam, kwam ik bij Ter Apel aan. Ja, dat was anders dan anders. De mensen zijn, zij praten Nederlands maar toen verstond ik toch niet. Dus, de cultuur is anders.</i> <i>wij praten in Ter Apel met de tolk, met de tolk.</i> <i>Ja, alles wordt in één keer anders. Dus ja, euh wat gaan wij nou doen?</i>	<i>Toen kwam ik hier in Nederland ergens, in denk wel hier in Hengelo, maar weet ik niet zeker.</i>

Midden (totaal 4:30min)			
Sc.	Doel	Gericht op eigen land: “Opgroeien/verblijf → vlucht → trauma + heimwee”	Gericht op Europa: “Beloofde land → vlucht → aankomst → taal leren → studeren/werken”
5	Moeilijke start in Nederland (60 sec) <i>Shewit voetbalt op straat met zijn Eritrese vrienden</i>	<i>Dus liever wil ik gaan met die jongens gaan wij gewoon praten, voetballen, gaan winkelen. In mijn kamertje gaan filmen kijken, Tigrinja veel</i>	<i>Ja, hoe, hoe, hoe begin ik om Nederlands te praten, zo. Dan stel jij vraag aan jijzelf, hoe, wat wordt dan straks. Ja zoiets, ja. Ja,</i> <i>Ja, ik vond gewoon alles moeilijk. Ik wil graag praten, maar als ik moet praten, moesten zij tolk bellen en wat dan ook, dat duurt heel lang. Wil ik gewoon tegelijk wat ik wil gaan praten, maar dat kan, dat kan ik niet</i>
6	(30 sec) SCRABBLE: Shewit maakt TSJAMA + BOOS	<i>Maar, in Den Ham was niet zo leuk. De burens waren zijn allemaal rust. Dus, omdat wij jongeren waren en met 9 jongens waren, gaan wij voetballen voor ons huis. Gaan wij fietsen door de straat. De mensen vinden dat niet leuk. Dus moesten wij toch gaan verhuizen.</i>	<i>In Hengelo was wel leuk, de burens waren lief, zij zeggen welkom bij onze wereld.</i> <i>Ja, toen kwam iemand van BWO bij ons. Willen jullie bij ons gaan voetballen? “Ja, natuurlijk, yes”, zeggen wij dan. Toen kwamen wij bij, naar de vereniging. Toen hebben wij t-shirt en</i>

		[trauma] Vanaf Soedan vertrokken wij met een grote vrachtwagen. Normaal zit daar 100 mensen in, maar wij waren 50 mensen (de helft). [trauma] Euh ... uiteindelijk kwamen wij in Libië aan bij in een grote zaal. Waar een heleboel mensen in gaan zitten. Daar woon je. Daar blijf je met 100 mensen. Je krijg geen genoeg eten, je mag niet douchen. Als je maar snel betaalt, dan ga je verder.	bal gekregen. En na 2 weken mogen wij beginnen met voetballen bij hun. Dat was ook goed voor ons. Maar als gezellig is, euh hoeven wij ook niet elke dag te winnen, zeg maar. Dus, de bedoeling is, de bedoeling voor mijzelf is. Als ik maar met Nederlanders gaan samen (kan) omgaan, zeg maar. Als ik maar met hun ga Nederlands praten. Euh. Ja zoiets, zoiets, zoiets, waarom ik daar naar toe ging. Ik wil graag mijn Nederlands toch verbeteren, dus moest ik toch met hun gaan praten, luisteren en meedoen ook. .
--	--	--	---

7	Besef bij Shewit: ik moet Nederlands leren! (60 sec) <i>Shewit werkt bij de Action en de winkelmanager legt hem herhaaldelijk iets (voor hem relatief simpels) uit</i>	[trauma] Wist ik niet. Toen had ikzelf had halfbroer in Zuid Soedan. Met hun kan alleen maar bellen. Euh, hij ging naar mijn familie of naar wie bellen, zodat voor mij kan betalen. Ja, zo was het.	Ja, toen ging ik in AZC in Overberg was. Kwamen jongens ook uit andere AZC daar. Zij beginnen Nederlands te praten. Hè, hoe lang ben jij hier dan? Hetzelfde als ik, 7 maanden zei hij. Hoe kun jij dan zo praten (en) ik niet. Toen merkte ik, toen begon ik na te denken. Pffff, moest ik toch leren. Zij zijn ook hetzelfde als ik hier, 7 maanden. Maar ik kan niks praten, maar zij wel, toch. Euh, weet je, toen was ik een beetje jaloers ook. Ik wil toch ook als hij gaan praten, of zo. Dus toen had ik nagedacht, o, ik ga toch ook Nederlands praten.
8	(30 sec) SCRABBLE: Shewit maakt KABEY + VOET		Ik zou eigenlijk automonteur willen worden, maar op dit moment is, lijkt mij een beetje te moeilijk. Dus ik heb het open dag op ROC zijn geweest en informatie op internet heb gezocht. Ik heb 2 keer bij autobedrijf stage gelopen. Dus toen heb ik besloten dat ik eerst iets anders gaan doen waar ik veel Nederlands kan leren. Daarna kan ik misschien andere keus maken of automonteur gaan verder doen. Ik loop stage op basisschool in Enschede (Bonifatius), dus met kinderen euh praat ik met kinderen Nederlands, Ja euh, luister

			<i>ik ook heel veel van en euh, ik probeer ook met hun heel veel te praten.</i>
9	Shewit is hier pro-actief mee bezig en leert al snel. (60 sec) <i>Shewit helpt in de klas (basisschool, groep 8). De kinderen bedenken (moeilijke, nieuwe) werkwoorden voor Shewit.</i>		<i>Zij zeggen: Ok, wij willen jou wel helpen. Toen heb ik gezegd: elke persoon moet gaan 2 woordjes denken, na-, bedenken, wat jullie euh denken dat ik niet weet.</i> <i>Van allemaal heb ik 2 woordjes gekregen. Sommige woordjes ken ik wel al, maar de meeste ken ik niet. Dus zij hebben uitgelegd, da woordje betekent dat en dat. En zo, zo leer ik daarvan.</i>
10	(30 sec) SCRABBLE: moeder maakt IJS	<i>Euh, ja, wil ik graag in mijn land gaan blijven, maar ik heb er toch geen toekomst. Wil ik toch mijn toekomst opbouwen.</i> <i>Dus ja, misschien gaat wel straks goed met ons land, dus wil ik graag wel blijf hier in Nederland dan mijn land. Blijf dromen aan mijn land.</i>	<i>[Ja]. Euh, dan euh, luister ik ook veel naar journaal. [Ja]. Begrijp ik dat? Dan lees ik ook boek. De boek, hoeft niet wat de boek, wat over gaat, maar de bedoeling is, begrijp ik het wel de verhaal, dan, wat zij mee bedoelen. Op die manier leer ik Nederlands om beter te gaan.</i>

Slot (totaal 2:30min)			
Sc.	Doel	Gericht op eigen land: "Opgroeien/verblijf → vlucht → trauma +heimwee"	Gericht op Europa: "Beloofde land → vlucht → aankomst → taal leren → studeren/werken"
11	Niet te veel piekeren over je verleden, maar ...		<i>[MVI 2206.MOV] Dus ik zou willen zeggen: doe wat je vandaag kan doen. Als jij blijf maar, blijf aan je verleden denken, dan kan je toch niet veranderen.</i>
12	SCRABBLE: Renske maakt KEMY + LAND (0:30 + 0:30 min)		
13	... vooral actief werken		<i>[MVI 2206.MOV] Dus als eerste, als eerste is Nederlands</i>

	aan je toekomst. Shewit is (dankzij zijn inzet) al goed geïntegreerd. (0:30 min)		praten zeer belangrijk op dit moment. Als je niet, als je geen Nederlands praat, dan kan je ook niet verder. Dus echt wij hebben nu taal nodig, zodat wij verder gaan. Ik wil zeggen, moet je nu je best doen, zodat je straks goeie Nederlands kan en goeie toekomst op gaat bouwen. [MVI 2207.MOV] Ik wil alleen maar zeggen aan de jongeren die, hetzelfde als ik, bezig zijn met hun taal. Of moeten toekomst opbouwen. Ga maar je best te doen, euh, en neem maar contact met mensen die in je omgeving zijn. Euh, blijf maar leren. Ik weet dat euh, moeilijk situatie heb gehad en je denkt aan je familie. Je zorg over je familie. Hoe het gaat met hun, dus laat maar die achter. Leer maar verder, zodat jij straks iets verandering kan brengen.
14	Shewit wil ook graag anderen helpen (0:30min). SCRABBLE: Shewit maakt Nederland, moeder maakt Nederlands	Ooit, weet ik niet [ok]. Ja, als maar veilig wordt. Ja, is toch mijn land, wil ik toch weer mijn land zien	Ja, ik doe graag wat mensen helpen wat ik kan, zeg maar. De mensen die hier, euh, ... zij leren ook zelf, maar als ik kan wel mensen helpen, dan wil ik graag helpen.
Aftiteling (0:30min)			